

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

IVAN JANEZ ŠTUHEC: TEOLOŠKI TEMELJI MORALE

Podatki o knjigi

- Naslov: Teološki temelji morale
- Podnaslov: Jezus je pot, resnica in življenje
- Avtor: dr. Ivan Janez Štuhec
- Recenzenta: ddr. Anton Stres in dr. Roman Globokar
- Urednica: Saška Ocvirk
- Format: 165 mm x 235 mm
- Vezava: mehka z zavih
- Število strani: 528
- ISBN: 978-961-278-734-9
- Cena: 49,50 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2024

Kontakt

Uredništvo

T 03 426 48 00

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Celostni zemljevid za iskanje temeljnih človekovih poti

Apostoli so kot učenci hodili za Jezusom. Poslušali so ga in spremljali vsak njegov korak. Potem ga je križ iztrgal iz njihove srede. Počutili so se negotove, zmedene in zapuščene. S kom bodo zdaj hodili? Koga bodo lahko vprašali, kaj je res in kaj ne? Kdo jim bo zagotavljal, kaj je v življenju smiselno početi in katere poti prav ubirati? Kaj življenje sploh je in kaj je od njega mogoče v prihodnje še pričakovati? Taka vprašanja so si postavljali Jezusovi učenci in podobna si postavljamo tudi mi dve tisočletji pozneje.

Odgovori se nikoli ne zložijo v popolno zaokrožen sistem, ampak nas potiskajo v iskanje poti. Pri tem pa nekateri miljni kamni ob poti ostajajo nepremakljivi in večni. In tako se na pot iskanja mimo desetih Božjih zapovedi, govora na gori, zlatega pravila, evangeljske zapovedi ljubezni in mnogih razmislekov v tej knjigi podaja sleherni bralec. Pa naj je obut v dobro uhojeno teološko podlago ali pa na tem področju dela šele prve korake. Pa naj ima o krščanski morali že izdelane predstave ali predsodke do nje.

Znanstvena monografija je razdeljena na štiri dele. V prvem avtor predstavi poudarke moralnoteološke tradicije in njen zgodovinski razvoj, raziskuje moralne izzive sodobnega človeka, umeščanje religije v sekularni svet, vpliv znanosti in tehnike v današnjem svetu ter odgovor Cerkev in moralne teologije na vse to. Drugi del je posvečen biblični morali, ki nas po metodološkem uvodu popelje od starozaveznega temelja desetih Božjih zapovedi do novozaveznega etosa, ki ga predstavljajo Jezusove besede na gori. Tretji del se sprašuje o človeški naravi kot temelju moralnosti. Premislek naravnega zakona dobi odziv v dojemanju principov, norm ter zahtev. V četrtem delu o svobodnih in odgovornih moralnih odločitvah posameznika je govora o vesti, pa tudi o grehu in spreobrnjenju. Za konec se avtor posveti molitvi Očenaš, ki pravzaprav najučinkoviteje povzema bistvene vidike krščanskega moralnega življenja.

Kot v svoji recenziji pravi dr. Globokar, gre za knjigo, ki razlaga temeljna področja, prinaša pomembna terminološka pojasnila in pojasnjuje prizadevanja za prenovu moralne teologije po drugem vatikanskem koncilu. Predvsem pa želi avtor na temelju biblične morale spodbuditi osebno odgovornost vsakega posameznika, ki naj bi se izražala tudi v angažiranosti za oblikovanje pravičnejše družbe.

O avtorju

Dr. Ivan Janez Štuhec je bil rojen leta 1953 v Celju. Po osnovni šoli pri Mali Nedelji in v Ljutomeru je maturiral na gimnaziji Frana Miklošiča v Ljutomeru. Teologijo je študiral v Ljubljani in Mariboru ter bil leta 1981 posvečen v duhovnika mariborske škofije. Leta 1988 je doktoriral na Papeški univerzi Gregoriana v Rimu s področja moralne teologije. Kot izredni profesor je do upokojitve leta 2019 predaval osnovno moralno teologijo in družbeni nauk Cerkve na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Od leta 1997 do 2018 je bil strokovni direktor Zavoda Antona Martina Slomška, zdaj je rektor tamkajšnjega vikariata.

Svoje spise objavlja v različnih znanstvenih, strokovnih in drugih revijah doma in v tujini. Kot avtor ali urednik se je podpisal pod naslove: *Družbene presoje* (2002), *Smer – osvobodjena dežela* (2005), *Cerkev, sveta in prekleta* (2005), *Leksikon krščanske etike* (ur. in vodja projekta, 2007), *Veter v megli* (2012), *Slovenija brez Patrie in Zvonov* (2017), *Z lepilom na podplatih* (ur., 2020), *Zgodbe iz nahrbtnika* (2021).

Iz knjige

Dialog med filozofsko etiko in teološko moralo je skozi celotno zgodovino od rimskih in grških filozofov ter apostola Pavla naprej zahteval, da opredelimo razmerje med naravo in nadnaravo, med vero in kulturo. Z zgodovinsko kritično metodo v tretjem poglavju predstavimo razumevanje in razvoj naravnega zakona, ki je eden od osrednjih pojmov moralnoteološke in pravne tradicije. V novejšem času se to vprašanje zaostruje ob ekološki problematiki in ob vprašanju, ali je človek kot spolno bitje pogojen z naravo, ki mu je dana, ali zgolj s kulturo, ki jo sam izbira in določa. Razmerje med naravo in kulturo, ki je eminentno antropološko vprašanje, bistveno določa vprašanje človekovih odločitev in moralnih dejanj.

Izhajajoč iz zgodovinskega pregleda razumevanja vesti kot osebnega jedra slehernega človeka v četrtem poglavju razvijemo problem svobodnega in odgovornega odločanja človeka kot osebe in kot verujočega subjekta. Upoštevamo človekovo avtonomijo in jo postavimo ter razumemo v odnosu do drugih avtonomij ter do presežnega, kar po eni strani avtonomijo relativizira, po drugi strani pa ohrani subjektovo odgovornost za dejanja, ki prihajajo iz njegove notranjosti. Odločanje in delovanje je odgovorno takrat, ko je premišljeno, premeditirano in soočeno z vsemi relevantnimi argumenti, tako iz sekularnega sveta kakor s strani cerkvenega učiteljstva in seveda osrednjega vira moralne teologije, ki je Sveto pismo.

Za kristjane je Jezus Kristus pot, resnica in življenje, zato pričujoči manual zaključujemo z analitično razlago osrednje Jezusove molitve Očenaš, ki sintetično, kar je najbolj mogoče, odgovori tudi na kristjanovo temeljno moralnoteološko orientacijo, ki je in ostaja učlovečeni Božji Sin, Jezus Kristus.

(Str. 21)